

Univers Pedagogic

10 (987),
12 martie 2026

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

CONSULTĂRI PUBLICE PRIVIND CONCEPȚIILE DISCIPLINELOR ȘCOLARE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GENERAL

Ministerul Educației și Cercetării a desfășurat o nouă serie de consultări publice dedicate concepțiilor disciplinelor școlare din învățământul general. Discuțiile au reunit sute de cadre didactice, specialiști ai organelor locale de specialitate în domeniul învățământului și experți.

Potrivit reprezentanților Ministerului, elaborarea noilor concepții urmărește răspunsul la așteptările societății privind un curriculum școlar mai coerent, mai accesibil și adaptat necesităților actuale ale sistemului educațional. În acest sens, în cadrul consultărilor au fost implicați diverși factori interesați, pentru a asigura un proces participativ de analiză și dezbateri. Consultările au avut drept obiectiv clarificarea

viziunii pentru fiecare disciplină școlară, asigurarea coerenței între domeniile de studiu, actualizarea conținuturilor și corelarea acestora cu profilul de competențe al absolventului. Procesul de consultare a fost prezentat drept o etapă importantă a reformei curriculare, oferind specialiștilor din domeniul educației oportunitatea de a formula opinii și propuneri privind direcțiile de modernizare, identitatea disciplinelor

școlare și valorile promovate prin acestea.

În perioada 17 februarie - 5 martie curent, Ministerul Educației și Cercetării a susținut consultările publice 30 de concepții ale disciplinelor școlare. Acestea reprezintă o etapă importantă a reformei curriculare inițiate de Minister, orientate spre dezvoltarea unui sistem educațional mai apropiat de nevoile elevilor și ale societății contemporane.

Cadrele didactice de limba găgăuză, sprijinite prin instruirii specializate

Cadrele didactice care predau limba și literatura găgăuză în instituțiile de învățământ general din UTA Găgăuzia vor participa la un program de formare continuă organizat de Ministerul Educației și Cercetării.

Evenimentul de lansare a cursurilor s-a desfășurat la Universitatea de Stat din Comrat și a reunit

profesori din autonomie, membri ai mediului academic și universitar, precum și reprezentanți ai ministerului. Programul, finanțat cu 130.000 de lei, asigură acces gratuit la formare pentru 50 de cadre didactice din 44 de instituții de învățământ general, desfășurându-se în perioada martie-mai 2026.

Instruirile includ module de didactică, psihopedagogie, tehnologii informaționale

și comunicaționale, precum și dezvoltare profesională continuă. Acestea sunt concepute pentru perfecționarea metodelor de predare, aplicarea unor metode pedagogice moderne, utilizarea resurselor digitale în activitatea didactică și adaptarea la cerințele actuale ale sistemului educațional.

Participanții vor primi materiale didactice și vor susține o evaluare finală, la absolvire fiind eliberate certificate de formare continuă. Programul este organizat de Centrul de Formare Continuă al Universității de Stat din Comrat, sub egida Ministerului Educației și Cercetării.

Platformă online pentru pregătirea de BAC la matematică

Elevii din clasa a IX-a au la dispoziție o nouă resursă digitală care îi poate ajuta să se pregătească mai eficient pentru examenul de absolvire a gimnaziului. Platforma ajutauncoleg.md, lansată de Ministerul Educației și Cercetării, oferă materiale și exerciții destinate consolidării cunoștințelor la matematică.

Pe platformă pot fi accesate fișe de exerciții pentru principalele teme incluse în programa de examen, precum operațiile cu numere reale, funcția de gradul I și II, procente și proporții, exerciții cu puteri și radicali, dar și inecuații. Totodată, elevii pot găsi teste de antrenament, tutoriale video și alte resurse utile pentru pregătirea individuală.

În paralel, pentru a sprijini elevii care întâmpină dificultăți la matematică, Ministerul

desfășoară pentru al doilea an consecutiv Programul Național Remedial, prin care aproximativ 6.000 de absolvenți ai clasei a IX-a beneficiază de lecții gratuite. De asemenea, în cadrul campaniei „Matematica de la egal la egal”, peste 600 de mentori – elevi din clasele a XI-a și a XII-a – oferă sprijin colegilor mai mici, ajutându-i să înțeleagă mai bine materia și să se pregătească pentru examenul de absolvire.

Campania este implementată de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova și Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare, cu sprijinul Uniunii Europene, Norvegiei, Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și UNICEF Moldova.

Continuă Campania de abonare, pentru anul 2026!

Dragi cititori,

Vă invităm să fiți alături de săptămânalul nostru și în anul 2026! Abonându-vă la *Univers Pedagogic pro*, veți beneficia cu fiecare ediție de: cele mai relevante informații din lumea educației, interviuri, reflecții și diverse materiale de analiză, utile pentru elevi, studenți, cadre didactice, manageri, alți specialiști și persoane interesate de tot ce ține de tărâmul fascinant al didacticii și instruirii.

Abonarea se face la sediile Oficiilor Î.S. „Poșta Moldovei”.

Fiți parte din comunitatea noastră și așa vă veți conecta la subiecte stringente, dar și la teme inedite ce contează pentru educație!

UNICEF: ÎN 2025, PESTE 5 MII DE COPII DIN R. MOLDOVA AU BENEFICIAT DE PROGRAME DE DEZVOLTARE TIMPURIE

Cele 15 centre de intervenție timpurie din Republica Moldova au oferit pe parcursul anului trecut sprijin pentru 5.151 de copii și familiile acestora, inclusiv pentru minori cu tulburări din spectrul autist. În cadrul unei ședințe de coordonare pe componenta dezvoltării timpurii a copilului (DTC), reprezentanta de țară UNICEF în R. Moldova, Maha Damaj, și consilierul regional UNICEF, Ivelina Borisova, au vorbit despre monitorizarea dezvoltării copiilor de vârstă mică și consolidarea mecanismelor de intervenție timpurie pentru a asigura accesul la servicii integrate și de calitate.

Reprezentantele UNICEF au evaluat progresele și provocările ce țin de implementarea serviciilor DTC în țara noastră, subliniind necesitatea unei colaborări eficiente între sferile educației, protecției sociale și sănătății. De remarcat că acele 15 centre menționate supra oferă circa 40 de tipuri de servicii, cum ar fi: suport psihologic pentru familii; consultare interdisciplinară; consult pediatic axat pe dezvoltare; stimularea timpurie a limbajului verbal; stimularea senzorială (cu implicarea activităților ce angajează dezvoltarea cognitivă și emoțională).

În plus, vor fi inaugurate și alte centre, aflate în prezent în curs de constituire. Este vorba de instituții ce urmează să se deschidă în raioanele Edineț, Rezina, Taraclia și Anenii Noi, menite să extindă accesul la servicii integrate și de calitate în domeniu.

Elevii din R. Moldova și România, invitați să participe la Concursul „Pădurea – sufletul planetei”

Concursul „Pădurea – sufletul planetei”, destinat pentru elevi ai claselor V-XII din Republica Moldova și România, a fost lansat în contextul Campaniei naționale de împădurire. Inițiativa se află la a doua ediție și promovează conștientizarea de către copii și tineri a importanței spațiului forestier pentru mediul ambiant.

De asemenea, evenimentul are menirea să stimuleze implicarea activă a învățăceilor în procese de protejare a mediului, inclusiv a pădurilor, pentru a menține echilibrul climatic, biodiversitatea și calitatea vieții. În plus, prin participarea la astfel de acțiuni, elevii își vor dezvolta creativitatea și spiritul civic.

În cadrul concursului, școlarii vor avea următoarele opțiuni: *Secțiunea I*, Desen artistic (participanții sunt invitați să redea prin creații plastice frumusețea și importanța pădurii); *Secțiunea II*, Spot video (realizarea unui material video cu o durată de până la două minute [cel puțin de un minut], care să transmită un mesaj de impact privind protecția pădurilor); *Secțiunea III*, Eco-proiect (implementarea unei acțiuni concrete în comunitate, cum ar fi plantările de arbori sau activități de salubritate).

Regulamentul și condițiile de participare sunt disponibile online pe platforma <https://drive.google.com/drive/folders/1IE81XrWnF7VvSanWHfe-2G3jL2K7Qm1>, iar înscrierile se vor face prin completarea unui formular dedicat, care poate fi accesat pe site-ul docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf9-ke_FQp-p-WqoRvoo2BPJYW6QXDK_vd-jB_EH0dOFZ8lg/viewform. Concurenții urmează să se înscrie la concurs până în data de 15 aprilie a.c., ora 15:00.

Este de menționat că lucrările trebuie încărcate pe Google Drive, cu acces deschis, iar linkul va fi anexat în formularul de participare, împreună cu acordul de parteneriat. Inițiativa reprezintă o minunată oportunitate pentru elevi de a-și realiza creativitatea, contribuind din plin la promovarea valorilor ecologice și dezvoltarea competențelor de mediu.

Cor. UPP

Pe 16 martie încep înscrierile pentru stagiul Blue Book al Comisiei Europene

Absolvenții din Republica Moldova, care își doresc să dobândească experiență profesională în cadrul unor instituții ale Uniunii Europene, acum pot aplica pentru Programul de stagiul Blue Book, organizat de Comisia Europeană. Acesta este destinat absolvenților de studii superioare care vor să își dezvolte cariera într-un mediu internațional.

Înscrierile pentru noua sesiune a Programului se vor face în perioada 16 martie - 7 aprilie curent. Stagiul Blue Book reprezintă o minunată oportunitate în vederea unei formări profesionale a tinerilor.

Într-o sesiune de lucru interesată de politici europene și de activitatea instituțiilor comunitare. Programul este prevăzut pentru o durată de 5 luni, oferind participanților posibilitatea de a activa la diferite direcții și servicii ale Comisiei Europene, cu implicarea în acțiuni legate de elaborarea și implementarea unor politici comunitare.

Astfel, participanții selectați vor putea colabora cu funcționari europeni, contribuind la analiza unor dosare importante și familiarizându-se cu mecanisme de funcționare ale administrației europene. Totodată, stagiarilor vor participa la reuniuni, seminare și proiecte specifice sferelor în care sunt repartizați. De remarcat că majoritatea locurilor sunt rezervate cetățenilor statelor membre UE, însă Programul este deschis și pentru un număr limitat de tineri din afara blocului comunitar.

Așadar, absolvenți din țări partenere, inclusiv din statele din vecinătatea UE, au șansa de a participa la acest stagiul, dacă îndeplinesc condițiile de eligibilitate. Candidații trebuie să dețină o diplomă de licență sau un echivalent al acesteia, obținut înainte de începerea stagiului. Este necesar ca ei să demonstreze cunoștințe avansate în cel puțin două limbi oficiale ale Uniunii Europene.

Cele mai frecvent utilizate limbi în cadrul programului sunt engleza, franceza și germana, dar sunt acceptate și alte limbi oficiale ale UE, în funcție de profilul postului. Informații suplimentare despre condițiile de participare, procesul de selecție și modalitatea de aplicare se află pe platformele oficiale ale programului Blue Book ale Comisiei Europene.

B. Iu.

Kusanone: Japonia contribuie la renovarea Gimnaziului „D. Cantemir” din Ștefan Vodă

Japonia oferă un grant de 112 337 de dolari SUA pentru renovarea Gimnaziului „Dimitrie Cantemir” din Ștefan Vodă. Suportul financiar este acordat prin intermediul Programului „Kusanone”. Un contract de grant în acest sens a fost semnat în data de 7 martie a.c. de Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Japoniei în R. Moldova, Kazuyuki Takeuchi, și de directoarea instituției de învățământ, Inga Cuclenco.

Lucrările de renovare sunt necesare pentru a face față creșterii numărului de copii refugiați ucraineni și a crea infrastructura de bază necesară desfășurării procesului educațional. Progra-

mul de subvenții pentru securitatea umană „Kusanone” a fost lansat în țara noastră, în anul 2008. Până în prezent, Japonia a acordat finanțare nerambursabilă în valoare de 7,8 milioane de

dolari pentru 94 de proiecte în domeniile sănătății, educației și utilităților publice.

Excelența Sa, Kazuyuki Takeuchi, a salutat propunerea de proiect prezentată de directoarea Gimnaziului „Dimitrie Cantemir”, exprimându-și recunoștința și respectul față de locuitorii raionului Ștefan Vodă pentru acceptarea refugiaților. Ambasadorul a punctat că „Raionul este unul dintre cele mai aglomerate puncte de intrare din Ucraina, unde multe familii de refugiați trec în mod repetat hotarul în căutarea siguranței... Totodată, Programul „Kusanone” va avea o importanță deosebită pentru copiii cu potențial, care vor contribui la construirea viitorului Moldovei și Ucrainei”.

Ion ANTON: „Noi ținem mereu nu mâna, ci inima pe pulsul vieții copiilor...”

Interviu cu poetul, scriitorul, publicistul Ion ANTON, redactor-șef al revistei pentru copii „Florile Dalbe”

O clipă frumoasă trăită cu intensitate alături de scriitorul, publicistul și poetul Ion Anton mi-a prilejuit-o aniversarea a 75-a din ziua nașterii sale, organizată la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău. Opera și munca lui Ion ANTON depusă pe parcursul vieții s-au încununat și de distincția care i-a fost acordată în acea zi - Medalia „Nico-

lae Milescu Spătarul”, înmănată de către președintele Academiei de Științe a Moldovei, Ion Tighineanu.

„O reîntâlnire cu scriitorul Ion Anton la ora căderii sentimentale pe gânduri..., în ziua când cuvintele și-au sărbătorit scriitorul”, - iată doar câteva din genericile care au distins atunci atmosfera, sărbătoritul bucurându-se de atenție, cuvinte frumoase spuse din inimă de colegi, pe-

dagogi, scriitori, tineri și copii. Iar la început de primăvară, colectivul redacțional va marca 85 de ani de la fondarea ziarului pentru copii „Florile Dalbe”. Un prilej deosebit, susținem noi, de sărbătoare pentru redactorul-șef, Ion Anton, care s-a aflat în fruntea acestei publicații timp de mai mulți ani. Le adresăm urări de sănătate tuturor celor care și-au depus eforturile cu pasiune, entuziasm și dedicație pe tă-

râm profesional, în slujba educației multor generații de copii din R. Moldova.

În acest context, dl Ion ANTON, modelând, inspirând și generând idei de editare a unei publicații nelipsite din viața școli și în destinul actualei generații de copii din republica noastră, indiscutabil, a reușit să interpună publicația „Florile Dalbe” la leagănul creșterii și evoluției spirituale a copiilor și adolescenților.

- Vă felicităm cu acest frumos eveniment pentru comunitatea ziaristilor și scriitorilor. Cum vă pregătiți să întâmpinați sărbătoarea colaboratorilor de cândva și celor care activează în prezent?

- Într-adevăr, este un eveniment frumos și emoționant pentru micul nostru colectiv de creație, care asigură, an de an, apariția a patru numere în fiecare lună, cu unele excepții, în perioada vacanței de vară a elevilor, când tirajul săptămânalului scade brusc. Aveți dreptate, e o aniversare remarcabilă pentru întreaga comunitate a ziaristilor și scriitorilor, mai ales pentru cei care au colaborat și colaborează cu redacția noastră.

Pentru că au trecut timpurile sărbătorilor triumfale, la ultima adunare generală a colectivului, am decis să edităm un număr aniversar, pe 26 martie a.c., în care vom oferi cuvântul celor mai activi și reprezentativi autori ai revistei săptămânale „Florile Dalbe”.

- Vă destăinuiați într-o postare pe Facebook că „...șirul de distincții acordate în 2025, an aniversar pentru mine, este încheiat de Diploma de Laureat al revistei la care, în 1977, mi-am început activitatea mea ca jurnalist. Mulțumesc, „Literatura și Arta”, mulțumesc, Doina Dabija!...”. Începutul carierei de jurnalist a fost dificil pentru dvs.?

- Sigur că da! Am fost angajat la noua publicație periodică „Literatura și Arta”, în aprilie 1977, cu vreo 2-3 luni înainte de absolvirea secției de jurnalistă a facultății de Filologie a Universității de Stat din Chișinău. Aceasta s-a datorat faptului că redactorul-șef, Victor Teleucă, mă cunoștea, deoarece efectuasem, în 1976, un stagiu practic de o vară întreagă la săptămânalul „Cultura”, pe baza căruia au fost organizate două publicații noi: „Literatura și Arta” și „Învățământul public”, redenumit mai târziu „Făclia”. După niciun an de activitate, în secția de publicistică, volens-nolens, am fost confirmat în funcția de secretar responsabil de redacție, muncă pe care am exercitat-o timp de șapte ani. Redacția se afla pe atunci în edificiul

Ununii Scriitorilor din Moldova și, evident, am avut ocazia să-i cunosc pe mulți scriitori. Pe cei care scriu pentru copii, când m-am transferat la „Florile Dalbe”, în 1987, i-am invitat să colaboreze activ și cu ziarul nostru.

- Este incontestabil și faptul că publicația „Florile Dalbe” a evoluat în decurs de decenii, cu informații nu numai pentru gândire, ci și pentru suflet. Cine a stat la leagănul înființării acestui ziar, dacă e să reconstituim câte ceva din istoria presei pentru copii?

- Cercetările efectuate în arhive au dat la iveală faptul că la izvoarele revistei săptămânale „Florile Dalbe” (inițial apărută cu titlul „Schimbul leninist”, apoi „Tânărul leninist”) s-a aflat un grup de scriitori de epocă: Liviu Deleanu, Emilian Bucov, George Meniuc, Andrei Lupan, Bogdan Istru ș.a. Ei au intervenit pe lângă instanțele de resort, în scopul organizării unui ziar pentru copii, în care scriitorii ar putea să-și publice lucrările dedicate educației.

- Reiterând că „ați recurs la planificarea tematică anuală a procesului de creație...”, cum inspirați și dirijați munca colaboratorilor, precum și creația copiilor?

- Până a fi confirmat redactor-șef, am lucrat mai întâi secretar responsabil de redacție, timp de un an, apoi - timp de șase ani - ca redactor-șef adjunct pentru versiunea moldovenească, deoarece gazeta apărea și în limba rusă. Culmea era că rusa se considera limbă de bază! În aceas-

tă perioadă am analizat potențialul creator al celor angajați. În limita talentului și predilecției tematiche, fiecărui colaborator i-am recomandat teme și pagini tematice pe potrivă. Astfel, în februarie 1994, când, în rezultatul unui concurs susținut, am fost confirmat redactor-șef, prin ordinul dlui Nicolae Măteș, ministrul Învățământului și Științei, eu deja aveam unele idei formate cu privire la modul de dirijare a muncii de creație, astfel încât să edităm o revistă profesionistă, bine sistematizată și diversificată tematic. Am recurs la planificarea tematică anuală a procesului de creație, cu stabilirea unor rubrici și pagini tematice pentru fiecare angajat. Astfel, orice lucrător al redacției știe ce are de făcut pentru un an întreg, oferindu-i-se posibilitatea să atragă din timp autori din rândurile oamenilor de literatură și cultură.

- Ați mai specificat undeva că „...mă gândesc cu recunoștință la cei care s-au gândit și se gândesc la mine...”. În acest context, de cine dintre îndrumători, vechi colaboratori ai ziarului, colegi de breaslă, Vă amintiți cu drag astăzi?

- Mă gândesc, mai întâi de toate, la poetul Grigore Vieru, care activează în anii 70, în cadrul redacției unite „Scânteia leninist”-„Tânărul leninist”, un experiment care nu s-a adevărit a fi rațional. El vizita deseori redacția noastră, mi-a explicat atunci că acea „colectivizare” n-a ținut cont de diferența de vârstă și psihologie a copiilor-cititori. Căci, îmi explica Vieru, este o mare diferență psihologică între un elev din clasa întâi și unul dintr-a patra, dar pasă-mi-te între cel dintr-a patra și cel dintr-a zecea! Adică o publicație trebuie să țină cont de cititorul-țintă! De aceea s-a ajuns la concluzia că este absolut necesar ca fiecare publicație periodică pentru copii să aibă un colectiv de creație specializat anume pentru cercul său de cititori. Cu sfaturi bune m-am ales și de la Spiridon Vangheli, Vitalie Filip, Aurel Ciocanu, Victor Prohin, Iuliu Cărchelău, Gheorghe Blănaru, Titus Știrbu, Ludmila Vătașu și alți jurnaliști și scriitori pentru copii care au lucrat pe timpuri la „Florile Dalbe”.

- Știm că dvs., pe lângă munca de ziarist, sunteți autor și de cărți pentru cei mici, și nu numai. Cum îmbinați munca la redacție și activitatea scriitoricească?

- O bună parte din creația mea literară și publicistică pentru copii și tineret a fost și este inspirată de cititorii „Florilor Dalbe”. Astfel, de pildă, descoperind situația că unii elevi din clasele primare nu stăpânesc terminologia literară corectă în domeniul garderobei personale, am scris cartea de versuri cognitiv-distractive „Garderoba veselă”. Ulterior ea a apărut într-o frumoasă ediție nouă, cu noi desene atractive, revăzută și completată cu noi poezii,

având titlul „Vesel îndrumar pentru vestiar”. Pentru această carte, autorul și editura „Silvius Libris” au fost distinși cu Diploma de Onoare a Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret (IBBY) din Elveția. Tot de la cititorii noștri am aflat că elevii au probleme la studierea omonimelor, omofonelor și omografelor - cuvinte care se scriu și se rostesc la fel, însă au sensuri diferite. Le-am venit în ajutor cu cartea de poezie „Jocul de-a cuvintele”, care a suportat deja două ediții.

Dacă urmăriți „Florile Dalbe”, ați observat că în pagina de titlu a revistei, la rubrica „Orizont cognitiv: De ce? De când? De unde?” - răspund la întrebările cititorilor. Astfel, acum câțiva ani, editura „Silvius Libris” a selectat cele mai incitante întrebări și răspunsuri, lansând în condiții de lux volumul impunător „DE CE? Enciclopedie pentru fete și băieți curioși”. Toate aceste cărți menționate sunt solicitate pe ambele maluri ale Prutului și au suportat deja câteva ediții. Nu întâmplător, în anul 2025, am fost desemnat Laureat al Premiului Național al Republicii Moldova, pentru întreaga activitate în domeniul literaturii și publicisticii dedicate copiilor și tineretului.

- Cum găsiți subiecte, teme, cum selectați gânduri pentru meditație, dezbateri de probleme-cheie astfel ca să fie atrăgătoare pentru tineret?

- Adeseori de la cititori vine inspirația. Astfel, în unele scrisori sosite pe adresa redacției, elevii se plâng că părinții lor sunt plecați la muncă peste hotare, iar ei au rămas în grija bunicilor sau a unor rude. Așa au apărut subiectele romanelor „Viața ca amintire” și „Alina”, consacrate traficului ilegal de brațe de muncă în Federația Rusă și constituind o dialogie tematică solicitată de adolescenți.

- Atunci când vă întâlniți cu cititorii Dvs. - mereu cu alte și alte generații de copii, cum vă inspirați să scrieți cărți, articole destinate celor mici, adolescenților?

- La întâlnirile cu cititorii - elevi, părinți, bibliotecari și cadre didactice - mi-au fost sugerate mereu subiecte și teme pentru cărțile mele adresate tineretului. Am abordat teme serioase de istorie în romanele „Foka”, „Ieșirea din uitare”, „Marele Nanu sau Stejarul genealogic Dicescu” și „Uitasem să vă spun... Roman-jurnalul Anastasiei Dicescu” - și asta pentru că abordez de mulți ani tematica istoriei naționale în pagina lunară „Patrimoniu” din „Florile Dalbe”, istoria fiind deseori luată în dezbateri la întâlniri. Deci, evident, întâlnirile cu cititorii îmi furnizează noi subiecte pentru creația mea ca scriitor.

- Aveți vreo carte care să vă plăcă cel mai mult?

- Pentru un scriitor cărțile sunt ca și copiii pentru o mamă. Iar o mamă își iubește deopotrivă toți copiii. Mă las însă convins de gustul cititorilor și voi evidenția romanul „Viața ca amintire”, care a suportat deja patru ediții, iar Direcția Generală Educație din Strășeni, prin decizia doamnelor Tamara Costin, șefă interimară, și Anghelina Drăguțan, specialist principal, a decis, în 2025, să-l lanseze în cadrul campaniei „Raionul Strășeni citește o carte”. Recent, în incinta Liceului Teoretic „Ion Vătașanu”, a avut loc concursul raional de totalizare a acestei acțiuni, la care au participat 64 de elevi din 16 gimnazii și licee din raion, însoțiți de profesori și bibliotecare.

(Continuare în pag.5)

„Profesia m-a ales pe mine și cărțile la fel...”

Lidia Kulikovski – 75 de ani de la naștere

În urma lecturii volumului de dialoguri „Lidia Kulikovski: Biblioteca de mâine”, semnat de Dumitru Crudu și Maria Pilchin (apărut în 2023), am descoperit un om de vocație, un profesionist vizionar, un destin modelat de lectură și pasiune în setea de cunoaștere. De la începuturile carierei sale, Lidia Kulikovski a perceput biblioteca nu doar ca pe un spațiu de împrumut de carte, ci și ca pe un organism viu, dar poate chiar ca pe un mediu dinamic al unuia cuprins de activități

multiaspectuale, în parcursul cărții autor-bibliotecar-cititor, într-o mai eficientă și reciproc utilă corelație a acestora.

Născută în satul Nicoreni, Drochia, „locul unde a fost fericită pentru prima dată în viață”, Lidia Kulikovski revine, imaginar, ori de câte ori simte această necesitate, la momentele luminoase ale copilăriei, retrăindu-le pentru a depăși greutățile. *Neamul Atamanilor*, din care ea descinde, provine de la cuvântul *vătămă*, astfel erau numiți conducătorii obștii într-un sat liber din Moldova medievală. De mică a fost curioasă: tot ce citea – experimenta, descoperea, închipuindu-și de fiecare dată pe nou că va deveni ba pictoriță, ba artist, ba bucătar..., ca fiecare copil visător. A citit toate cărțile de la biblioteca publică satească, uneori se afla aici tot timpul, toată ziua. Dacă lua o carte în mână, nu o mai lăsa până nu finaliza lectura ei și nici chiar noaptea, care era timpul de dormit, nu era o piedică în acest sens.

Consideră că a fost o norocoasă, având în jurul ei oameni care i-au cultivat patima pentru citit, amintindu-și cu drag de bibliotecara din sat, de învățătorii și de rudele sale. Iată de ce satul Nicoreni i-a rămas în minte ca prima universitate, la facultate fiindu-i foarte ușor să asimileze ceea ce propuneau programele, lecturile de acasă fiindu-i bază temeinică. Studentă la *Filologie, Jurnalism și Biblioteconomie*, obiectul ei preferat i-a devenit bibliografia, împrumutând de la Academie lucrări despre bibliografii, bibliografii vechi și lecturând articole despre biblioteci și istoria lor. A făcut studii de doctorat la Universitatea de Stat din Moldova, în anii 2000, și a realizat o teză interesantă despre a cărei temă sublinia: „Pot să o falfăi și în Piața Marii Adunări Naționale, că nu mi-e rușine...”. Era prima persoană din Republica Moldova care a susținut în public o teză în limba română.

La 1 august 1973 a fost repara-tizată, după absolvirea facultății, la Biblioteca „A. Jdanov”, situată pe *Entuziaștilor*, 20/1, pe atunci considerată stradă de la marginea orașului Chișinău. Acolo și-a în-

ceput parcursul profesional „rebe-la domeniului biblioteconomic”, dedicându-i-se cu energie și viziune inovatoare, integrând ludicul în fiecare aspect al activității sale. Îndrăgind biblioteca, atașată de profesia aleasă, treptat se dedică multelor aspecte biblioteconomice, esențiale fiind procesul de achiziție, pe care l-a transformat în spectacol, cercetarea bibliografică, pe care a perceput-o ca cea mai interesantă muncă, lucrul asupra primului manual scris, ca activitate interesantă de mare

avut încredere în mine – dar nu și eu –, propunându-mă la funcția de șef al Bibliotecii „Liviu Rebreanu”. M-am adaptat ușor schimbărilor, m-am străduit să fac față cerințelor, am legat prietenii și am fost apreciată și încurajată mereu în special de ea.

Mentor, inovator, lider dedicat, în toate punând sufletul pe altarul activității așa cum au îndemnat-o părinții ei, Lidia Kulikovski, la toate etapele vieții, și-a lăsat/lăsat o amprentă pozitivă pentru discipoli, studenți, colegi. Iată de ce, răvășindu-și amintirile, părinții ei erau primii care, foarte mândri de fiica lor aflată în funcția de director al bibliotecii, îi urmăreau, ascultau dialogurile la posturile de televiziune sau radio, unde era frecvent invitată. „Se întrerupea orice activitate în ogradă când vorbeam la radio”, își amintește protagonista cu emoție. Tot satul o vedea la televizor, iar oricine îi întâlnea părinții, exprima sentimentul de bucurie și admirație pentru consăteanca merituosă: „Am văzut-o pe Liduța aseară!”.

A avut grijă ca toată cartea de limbă românească, editată în Rusia, să ajungă cu succes la Biblioteca Municipală (BM). Traian Brad zicea: „Lidia Kulikovski a știut să realizeze un lucru – să facă biblioteci pentru minorități și apoi să deschidă biblioteci românești”. Cartea românească a stat în capul mesei, protagonista propunând-o tuturor, construind punți de flori

importantă în biblioteconomie.

Își amintește cum mama, pe timpuri, fiind secretară la „selsovet” (Primărie) și aflată „pe vârful limbii tuturor oamenilor”, a fost cea care i-a predat lecția de a fi lider. La 1 martie 1990, când a candidat la funcția de director al Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” din capitală, și-a adresat întrebarea: „Mi-am asumat o responsabilitate. Nu știu dacă am s-o pot duce. Ce trebuie să fac cu această bibliotecă?”. A fost educată să nu aibă frică. Și totuși, fricile veneau post-factum, post-acțiune, conștientizându-le ulterior, dar niciodată anticipat deciziei luate. Îi înțeleg zburciturile, pentru că aceeași întrebare mă frământa și pe mine în momentul în care dna Lidia Kulikovski a fost cea care a

între două maluri de Prut, care se transformau în poduri de cărți și de... biblioteci. Astfel, prin contribuția Domniei sale, în colaborare cu biblioteci din România au fost deschise nouă filiale de carte românească, inclusiv filiala „Liviu Rebreanu” din Chișinău.

A urmat activitatea de formare a bibliotecarilor, organizând cursuri pe subiecte complicate de care nimeni nu se apuca. Numită adesea „Omul cu idei”, Lidia Kulikovski a realizat numeroase inovații radicale și „revoluționare” în domeniul biblioteconomic. Pentru dumneaei ideea nu rămâne niciodată la nivel teoretic: în momentul în care apare o viziune nouă, se gândește imediat la pași concreți pentru a o implementa.

A implementat și a promovat ludicul în viața bibliotecilor și a susținut activitatea de cercetare a BM, demonstrând că biblioteca este unitatea cu potențial științific. Aceste capacități au fost demonstrate prin sutele de lucrări elaborate și publicate, materializare care a contribuit la dezvoltarea domeniului și la afirmarea bibliotecii ca instituție modernă, relevantă și competitivă în spațiul cultural și academic. Crezul profesional al dnei Lidia Kulikovski reflectă esența muncii sale: „Preocupa-

tonie... nu erau pentru mine. Eu trebuia încontinuu să caut ceva întru susținerea energiei. Îmi plăcea tot ce era dinamic, ludic, viu, ceva care să se miște în jurul meu”. Femeie cu trăsături teatrale, observată de scriitorul Ion Proca, care a „botezat-o” *Persida*, rezumând în acest supranume farmecul și personalitatea ei expresivă.

O lecție care trebuie învățată de la dna Kulikovski este felul în care își asumă mereu eșecurile și le tratează cu umor. Niciodată nu i-a părut rău pentru deciziile lua-

te sau acțiunile întreprinse, privindu-le ca pe experiențe din care se poate învăța. Un alt exemplu demn de preluat este felul în care își gestiona supărările: „Dacă cineva mă supăra, simțeam că am nevoie de răsfăț. Lăsam biroul și scârba și mergeam la frizerie, mă îmbrăcam frumos, apoi mergeam la restaurant. Și gata, îmi trecea”. A fost și rămâne femeia-lider care acționează hotărât și, la obținerea rezultatului scontat, spune simplu că „a avut noroc”, și numai cei care o cunosc știu că în spatele succesului se află întotdeauna un efort constant, o disciplină de muncă fermă și o implicare activă.

Gândirea profundă, meditația, asimilarea cunoștințelor la școala vieții, cultivarea de calități tinerilor specialiști și pregătirea excelentă a acestora prin marea iubire de litere / de carte - sunt doar câteva tendințe-deziderate pe care le realizează Lidia Kulikovski nu numai ca profesionistă, ci și ca om de cultură cu nume de referință în managementul biblioteconomic. Este ceea ce numim de fapt identificarea cu „Harul, care constă în sufletism nemărginit, prin deschiderea lui spre lume, cu unda-i cuprinzătoare de lumină tratând cu bonomie, cumsecădenie pe oricine care își dorește să planeze în aceste spații”. (Lidia Grosu).

Stimată Doamnă Lidia Kulikovski,

Cu prilejul acestui ceas aniversar special în viața Dumneavoastră, vă aducem sincere felicitări și alege mulțumiri pentru dăruirea, devotamentul și energia dintotdeauna puse în slujba Cărții și a Bibliotecii.

Totodată, primiți sincera admirație și asigurare din partea noastră că ați fost și rămâneți pentru noi omul de valoare care promovează valorile cu pasiune și profesionalism – așa cum i se potrivește unui simbol al culturii și al demnității care sunteți.

Vă dorim ani mulți, plini de energie, cu sănătate, lumină și împliniri!

VIVAS, CRESCAS, FLOREAS!

Lina IFTODI,
șef filială, Biblioteca „Liviu Rebreanu”, mun. Chișinău

rea mea și cea a bibliotecarilor contemporani este să răspundem corect schimbărilor, provocărilor, să prindem pulsul dezvoltării comunității pe care o servim, să urmărim tendințele, să acționăm, să ținem pasul cu lumea”.

Pe lângă cariera sa de bibliotecar, Lidia Kulikovski a avut întotdeauna o pasiune pentru învățare și activități creative. A urmat cursuri de ghid turistic și obișnuia să organizeze excursii în weekend prin Chișinău și chiar până la Odesa (Ucraina). A explorat arta de meșter popular, urmând cursuri de croșetat, macrame și brodat, pe placul inimii sale confecționând pentru sine și pentru soț câte o ie frumoasă. La vârsta de 64 de ani a făcut cursuri de pictură, demonstrând că pasiunea pentru cunoaștere și creativitate nu are limite de vârstă.

Cele menționate, dar și alte aspecte curioase, descoperite în carte, conturează o personalitate complexă. Lidia Kulikovski este o persoană generoasă, o fire veselă și energică, calități ce au deosebit-o mereu încă din anii tinereții, remarcate ca motiv serios de a-i cere mâna și inima de către viitorul ei soț, pentru că „nu semăna cu celelalte”.

Nu-i iubește pe oamenii falși sau pe cei care își afișează supremația în lipsa calităților de omenie. Nu este superstițioasă și chiar călătorește cu avionul pe data de 13 – pentru că biletele sunt mai ieftine. Monotonia nu a făcut parte niciodată din viața ei: „Eu nu conștientizăm, până a ajunge director, că pot să-mi fac o carieră în bibliotecă. Dacă ar fi fost o activitate monotona, poate că nici n-aș fi făcut o carieră – de a cui nevoie? Rutină, rutină, mono-

Arhitectura rezilienței și strategii de dezvoltare a echilibrului emoțional la adolescenți

Pornind de la maxima lui Epictet, înțelegem că esența rezilienței constă nu în evitarea obstacolelor, ci în calitatea răspunsului nostru în fața lor. Pentru adolescentul secolului XXI acest mod de a reacționa nu este un dar instinctiv, ci o arhitectură emoțională ce trebuie construită cu răbdare. Dezvoltarea rezilienței în rândul adolescenților reprezintă o temă de interes major în domeniul educației, consilierii școlare și sănătății mintale.

Ala CALISTRU,
pedagog social,
psihopedagog, IP Școala
Profesională, or. Cupcini

Reziliență numim abilitatea individului de a gestiona eficient dificultățile și stresul cotidian, precum și capacitatea de a reveni la o stare de funcționare optimă. De fapt, este o adaptare pozitivă în condiții de stres. Sutton Smith a arătat că adolescenții cu un nivel ridicat de reziliență manifestă frecvențe mai reduse ale anxietății și depresiei. Reziliența nu este o trăsătură în-născută, ci o capacitate care se formează și se dezvoltă prin experiența de viață a fiecărei persoane și poate fi formată din mai multe componente: abilitatea de a regla emoțiile; sprijinul relațional; capacitatea de a gândi flexibil și a da soluții; încredere în sine și sentimentul de sens personal.

Adolescenței îi este caracteristică o plasticitate neuronală remarcabilă. Arhitectura rezilienței se construiește acum, în perioada în care cortexul prefrontal (centrul logicii și al controlului) învață să gestioneze impulsurile amigdalei (centrul emoțiilor). Această „arhi-

tectură” este formată din trei piloni: social (familia și comunitatea), cognitiv (modul în care interpretează evenimentele) și biologic (reglarea axei stresului); ea poate fi consolidată prin intervenții pedagogice care transformă obstacole în oportunități de învățare. Arhitectura rezilienței include totalitatea resurselor interne și externe care contribuie la adaptarea pozitivă a persoanei în situații dificile. Printre resursele interne se numără încrederea în sine, autocontrolul emoțional, gândirea optimistă, capacitatea de rezolvare a problemelor. Resursele externe constau în sprijinul familiei, școlii, prietenilor. Acești factori pot avea un rol protector într-un anumit context, dar și pot deveni factori de risc, în funcție de condițiile de viață și de experiențe personale.

Educația rezilienței și a echilibrului emoțional în mediul rezidențial este un proces continuu de construcție interioară. Echilibrul emoțional reprezintă capacitatea persoanei de a înțelege, con-

trola și exprima adecvat emoțiile, menținând o stare relativ stabilă în fața provocărilor cotidiene. La adolescenți echilibrul emoțional este fragil din cauza „șantierului” cerebral în plină desfășurare. Pot fi diferite strategii de dezvoltare a echilibrului emoțional în mediul educațional, ele contribuind la o comunicare eficientă și relații sănătoase: învățarea tehnicilor de gestionare a stresului, identificarea emoțiilor în situații concrete, formarea unor abilități de comunicare, reflecții asupra comportamentului, crearea unui climat educațional bazat pe siguranță și susținere, implicarea în activități creative și sociale. Savanții Johnson și Brown au demonstrat că intervențiile de consiliere educațională orientate spre dezvoltarea rezilienței și echilibrului emoțional contribuie semnificativ la îmbunătățirea competențelor sociale și a autoreglării emoționale.

Subsemnata, ca psihopedagog și pedagog social în domeniul mediului rezidențial, observ zilnic cum

dinamica vieții în cămin devine un test de reziliență pentru echilibrul emoțional al adolescenților. Strategia mea este să le transform fragilitatea într-o resursă, ajutându-i pe tineri să își creeze noi ritualuri de ancorare în comunitatea căminului. Sala de clasă oferă informații, iar căminul oferă contextul aplicării ei. De exemplu, într-un spațiu retras al camerei de cămin, echilibrul emoțional este pus la încercare de cele mai mici detalii (zgomot,

ordine, diferențe de temperament). Aici eu intervin nu prin impunere de reguli rigide, ci prin învățarea de a gestiona negocierile și compromisul. În mod paradoxal, într-un cămin plin, un adolescent se poate simți profund singur. Prac-

„Nu ceea ce ți se întâmplă, ci modul în care reacționezi contează”
Epictet

tica mea include crearea de „puncte de comunicare” între studenți, încurajând sprijinul de la egal la egal (peer-support). Am constatat că validarea venită de la un coleg are impact terapeutic imens. Implementez sesiuni de debriefing după conflicte, unde nu căutăm vinovați, ci analizăm „ce am învățat despre mine în acest moment dificil?”. O asemenea schimbare de perspectivă îi ajută pe tineri să își recunoască propria arhitectură a puterii interioare, transformând criza în competențe. În activitatea mea psihopedagogică utilizez diverse metode de care sprijină dezvoltarea rezilienței și a echilibrului emoțional la elevi.

Alți factori extrem de importanți pentru asigurarea unui echilibrului emoțional la adolescenți sunt: art-terapia (culoare și creație) ce exprimă emoțiile și reduce tensiunea; muzicoterapia (dansuri și cântece), cu efect de relaxare emoțională; activități în grup, ce duc la consolidarea relațiilor; desenul emoțiilor, soldat cu exprimarea terapeutică a trăirilor.

În concluzie, menționez că provocările vieții în cămin sunt doar „materia primă” pe care tinerii o au la dispoziție. Rolul nostru este ca să îi învățăm să dețină puterea absolută asupra propriului răspuns emoțional. Un adolescent rezilient este cel care, înțelegând că reacția sa este o alegere, învață după fiecare încercare ce l-a dezechilibrat să se ridice în picioare mai înțelept, mai adaptabil și mai stăpân pe propria arhitectură interioară.

INTERVIUL DE JOI

(Continuare din pag. 3)

Ion ANTON: „Noi ținem mereu nu mâna, ci inima pe pulsul vieții copiilor...”

- Sunteți apreciat și la baștină, fiind deseori invitat la anumite întâlniri cu elevii, la bibliotecă, gimnazii, licee... Sunt parte a vieții și creației dvs. aceste vizite la Strășeni?

- Anul 2025 a fost unul aniversar pentru mine. Cu acest prilej, la inițiativa Bibliotecii Publice Raionale „Mihail Sadoveanu” și personal a doamnei director Nadejda Pădure, în cadrul acțiunii „Scriitorul la el acasă”, lansată anul trecut de Biblioteca Națională a Moldovei, am avut zece întâlniri și lansări de carte în bibliotecile publice, liceele și gimnaziile din Strășeni, Ghelăuza, Roșcani, Gălești, Recea, Căpriana, Rădeni, Voinova, Tătărești... Pe 4 decembrie 2025, în incinta BPR „Mihail Sadoveanu”, a avut loc o sărbătoare de suflet dedicată încheierii campaniei „Scriitorul la el acasă”, eu fiind distins cu titlul

de Cetățean de Onoare al raionului Strășeni, panglica tricoloră fiindu-mi pusă pe umăr de dna Mariana Dimcenco, președinta Consiliului Raional Strășeni.

- Cum mențineți interesul celor mici pentru revista lor săptămânală, asigurând contacte cu cititori din sate și raioane?

- Noi ținem mereu nu mâna, ci inima pe pulsul vieții copiilor și ne străduim să publicăm materiale și pagini tematice care ar corespunde vârstei și psihologiei lor. În majoritatea paginilor tematice anunțăm concursuri cu premii pentru învingători, la care poate participa orice cititor.

- Cum vedeți în perspectivă evoluția presei pentru copii, integrarea jurnaliștilor tineri, a corespondenților în activitatea „Florilor Dalbe”, și nu numai?

- Cele trei publicații periodice de stat – săptămânalul „Florile Dalbe”, revistele „Alunelul” și „Noi”,

în care Ministerul Culturii are calitatea de Fondator, sunt destinate pentru trei categorii de cititor-țintă: „Alunelul” e pentru preșcolari și elevii din clasele primare; „Florile Dalbe” este pentru toți elevii, dar în special pentru cei din ciclul gimnazial; „Noi” este pentru toți elevii, dar în special pentru cei din liceu. Această sarcină a fost pusă în fața publicațiilor noastre de către Guvernul Republicii Moldova. Adică, după cum vedeți, cele trei publicații periodice nominalizate de mine au cititorul-țintă, copilul și adolescentul de vârstă școlară. Cu regret însă, Ministerul Educației și Cercetării ne-a exclus din vizorul atenției sale, în timp ce noi ne-am dori să contribuie, cel puțin, la promovarea publicațiilor noastre în mediul

școlar. Astfel elevii nu sunt sfătuiți de profesori să aboneze aceste reviste destinate special lor. Dimpotrivă, părinții și profesorii îi abonează pe copii „la auz”, în consecință copiii primind publicații pentru maturi care doar sugerează în mod speculativ că ar fi și pentru ei. Ar fi ideal ca, pe viitor, să simțim sprijinul a doi fondatori ai revistelor pentru copii: Ministerul Culturii, actualul fondator, și Ministerul Educației și Cercetării, fost fondator decenii în șir. Iată, în acest sens, văd eu o eventuală reformă a mass-media pentru copii, despre care se șușotește lumea de ceva timp pe coridoarele Casei Presei.

- Ce sfaturi le adresați tinerilor jurnaliști în prag de carieră profesională?

- Aș sugera ca la facultatea universitară de jurnalism să fie citite și ore speciale consacrate specificului presei pentru copii. Am observat că cei care vin să-și facă stagiul practic la „Florile Dalbe” au o oarecare pregătire pentru... radio și televiziune, în schimb nu prea știu să scrie o știre sau un reportaj pentru presa scrisă, editată pe suport de hârtie...

Ion Anton se implică în diverse activități, precum Proiectul Educațional Interșcolar „Tărâmul cuvintelor vorbite, citite, scrise frumos” - direcționat spre descoperirea bucuriei de a citi, a cunoaște frumusețea scrisului de mână și plăcerea de a comunica clar și corect.

Selectând din arhive fapte ascunse din trecut - momente legate de strămoși, de istoria țării noastre, învățământ, cultură etc. - le reflectă în scrierile dumisale, aducând satisfacție cititorilor săi prin subiecte interesante. Prin editarea acestor lucrări pentru copii, îi dirijează nu numai la reflecție intelectuală, dar și la creștere spirituală, ajutându-i să se afunde în lectură, să le placă cartea.

Vă mulțumim, dle Ion Anton, pentru deschidere și gânduri bune sugerate cititorilor noștri, dorind-vă sănătate, până inspirată și mulți cititori pasionați de lectură.

A intervievat
Elvira ȚAGANAȘ-PÂNTEA

Lansarea unor laboratoare moderne de fizică, chimie și biologie – un pas strategic spre educația viitorului la Liceul „B. P. Hasdeu” din Bălți

Educația contemporană traversează una dintre cele mai complexe etape din istoria sa recentă. Accelerarea progresului științific, digitalizarea, schimbările socio-economice și redefinirea competențelor necesare pe piața muncii impun o reconfigurare profundă a școlii. Nu mai este suficient ca instituțiile de învățământ să transmită informații; ele trebuie să creeze experiențe de învățare relevante, să formeze competențe, valori și atitudini durabile.

În acest context, modernizarea infrastructurii educaționale nu este un scop în sine, ci un mijloc strategic de transformare a practicilor didactice. Un exemplu elocvent în acest sens îl constituie evenimentul de lansare oficială a unor laboratoare moderne de fizică, chimie și biologie, care a avut loc pe 19 februarie curent la IP Liceul Teoretic „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Bălți, instituție care beneficiază de renovări și dotări realizate cu sprijinul Uniunii Europene în

cadru Proiectului „Promovarea educației de calitate și oportunități de învățare pe tot parcursul vieții”, implementat de PNUD și UNICEF, fiind cofinanțat de Direcția Învățământ Tineret și Sport.

Evenimentul a marcat nu doar inaugurarea unor spații educaționale renovate și dotate conform standardelor actuale, ci și o etapă importantă de transformare a școlii într-un pol al excelenței academice, al inovării și al învățării centrate pe elev, un angajament față de calitatea educației și o dovadă a faptului că instituția de învățământ poate și trebuie să devină un actor activ al schimbării. Proiectul Școala Model reprezintă o inițiativă strategică a Ministerului Educației și Cercetării, menită să modernizeze infrastructura educațională, să promo-

veze metode didactice inovatoare și să creeze un mediu de învățare adaptat la cerințele societății contemporane.

În acest context, Liceul „B. P. Hasdeu” a fost selectat drept una dintre instituțiile de referință, datorită tradiției sale educaționale și deschiderii către schimbare. Ceremonia de lansare a reunit reprezentanți ai Uniunii Europe-

ne, organisme care au implementat proiectul pe dimensiunea renovare și dotare, reprezentanți ai administrației publice locale, parteneri educaționali, cadre didactice, părinți, elevi și membri ai comunității, care au avut astfel ocazia să se convingă că laboratoarele de fizică, chimie și biologie au fost complet reconfigurate: spațiile au fost renovate și dotate cu mobilier ergonomic, echipamente moderne, instrumente de laborator performante și materiale didactice adaptate curriculumului actual.

Astfel, elevii beneficiază acum de condiții reale pentru experimentare, explorare și descoperire, iar profesorii dispun de resursele necesare pentru a transforma lecțiile teoretice în experiențe de învățare autentice. Discipolii au participat la demonstrații experimentale, prezentări interactive și activități prac-

tice, care au evidențiat potențialul noilor laboratoare. Experimentele la fizică, aplicațiile chimice spectaculoase și observațiile biologice realizate cu echipamente moderne au captat atenția tuturor celor prezenți.

Elevii, ghidați de cadrul didactic Doina Soltan, au explorat legile fizicii și ale electricității nu din manual, ci prin activități (hands-on) care stimulează curiozitatea și înțelegerea profundă. În acest fel, fizica devine o disciplină vie, conectată la realitate și la aplicațiile din viața de zi cu zi.

Noul laborator de fizică oferă condiții optime pentru studierea fenomenelor naturale prin experiment și observație directă. Dotat cu truse moderne, senzori digitali, dispozitive de măsurare precise și materiale demonstrative, spațiul permite abordarea conceptelor abstracte într-o manieră practică și atractivă.

La activitatea desfășurată de cadrul didactic Stela Burcovschi, chimia și-a pierdut caracterul abstract și a devenit o știință accesibilă, logică și fascinantă. În același timp, elevii sunt educați în spiritul responsabilității, al respectării regulilor de securitate și al muncii riguroase.

Laboratorul de chimie a fost amenajat conform celor mai stricte norme de siguranță, fiind echipat cu hotă de laborator, recipiente adecvate, senzori digitali, substanțe chimice certificate și instrumente moderne de analiză. Datorită acestor măsuri, elevii au posibilitatea să realizeze experimente controlate, să observe reacții chimice și să înțeleagă procesele care stau la baza transformărilor materiei.

În laboratorul de biologie, cadrul didactic Veronica Covalciuc le-a deschis învățăcelilor noi perspective asupra studiului lumii vii. Microscopul modern, materialele biologice, mulajele anatomice și resursele digitale permit investigarea structurilor și proceselor biologice într-un mod aprofundat și interactiv.

Elevii pot analiza celule, țesuturi și organisme, pot înțelege mecanismele vieții și pot face conexiuni între teorie și realitate. Într-un context global în care educația pentru sănătate, mediu și sustenabilitate devine esențială, acest laborator joacă un rol crucial în formarea unei generații responsabile și informate.

„Așa vrem să învățăm”, „Avem posibilitatea să depășim cunoștințele teoretice prin experimente, prin care ne apropiem de lumea reală”, „Dacă mai ieri orele de fizică, chimie și biologie erau mai mult teoretizate și monotone,

acum sunt foarte interesante, pentru că avem ocazia să învățăm pentru viitoarea carieră, pentru viață” – sunt câteva dintre reflecțiile elevilor care au luat parte la eveniment.

Modernizarea laboratoarelor aduce beneficii directe atât elevilor, cât și cadrelor didactice. Discipolii devin astfel mai motivați, mai implicați și mai interesați de disciplinele științifice, având posibilitatea să învețe prin descoperire și experiment. Profesorii, la rândul lor, pot aplica metode didactice moderne, interactive și diferențiate, adaptate nevoilor fiecărui elev.

Profesorii au menționat că „Dacă mai înainte era greu să-l convingi pe elev că anumite subiecte îi vor fi de real folos în viață, acum școlarii vin cu plăcere la ore, se implică activ în experimente și experiențe, căutând soluții pentru întrebările ce îi frământă”. De asemenea, dascălii au subliniat că „lecțiile au devenit neîncăpătoare pentru interesul sporit ce le-a fost stârnit elevilor”.

Noile condiții contribuie la dezvoltarea competențelor STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie și Matematică), pregătind elevii pentru studiile ulterioare și pentru provocările unei piețe a muncii aflate în continuă schimbare. Implementarea proiectului „Școala Model” la Liceul Teoretic „B. P. Hasdeu” demonstrează că investițiile bine direcționate, viziunea managerială și implicarea comunității pot produce schimbări reale și durabile.

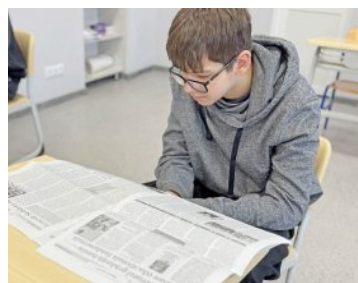
Instituția devine astfel un exemplu de bune practici pentru alte școli din regiune și din întreaga țară. Lansarea acestor laboratoare de fizică, chimie și biologie nu reprezintă un punct final, ci un nou început. Este un pas important într-un proces continuu de transformare, adaptare și inovare. Educația de calitate presupune investiții constante, parteneriate solide și o viziune pe termen lung. Evenimentul reconfirmă faptul că instituția își asumă misiunea de a forma tineri competenți, responsabili și pregătiți pentru viitor, într-un mediu educațional modern și motivațional, care va contribui la dezvoltarea unei comunități bazate pe cunoaștere, inovație și responsabilitate.

Dumitru BABIN,
director IPLT „B. P. Hasdeu”,
mun. Bălți

O lecție altfel: Ziarul, vocea educației în clasă

În cadrul *Săptămânii Lecturii*, desfășurate la Liceul „Orizont” din Bălți, elevii claselor a VII-a și a VIII-a au participat, în cadrul orelor de Educație pentru Societate, la o activitate de lectură aplicată a publicației *Univers Pedagogic pro*. Activitatea a avut drept scop dezvoltarea competențelor de lectură critică, formarea unei gândiri reflexive și stimularea interesului pentru presa educațională.

Elevii au descoperit în paginile ziarului articole dedicate inovației didactice, exemple de bune practici din diferite instituții de învățământ, interviuri cu cadre didactice dedicate profesiei, precum și materiale ce promovează valorile educației moderne: responsabilitate, implicare civică, colaborare și învățare continuă. Lectura a oferit elevilor oportunitatea de a înțelege

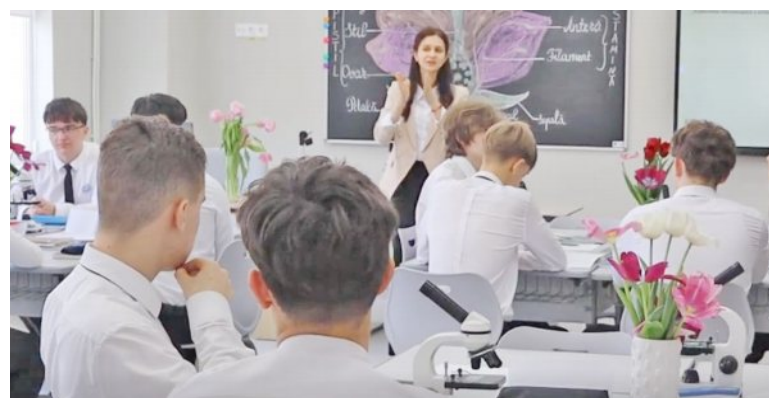
mai bine rolul școlii în formarea caracterului și importanța implicării active în comunitatea educațională.

După parcurgerea mai multor articole, elevii au participat la discuții interactive, exprimându-și opiniile, analizând mesajele transmise și identificând ideile principale. Aceștia au realizat postere tematice, au formulat întrebări pentru eventuale interviuri cu profesori și au redactat scurte reflecții despre rolul educației în dezvoltarea personală. Activitatea s-a încheiat cu un exercițiu de argumentare, în cadrul căruia elevii au evidențiat importanța lecturii presei educaționale pentru formarea unei perspective echilibrate asupra procesului de învățare. Prin această inițiativă, *Săptămâ-*

na Lecturii a devenit nu doar un prilej de promovare a cărții și a cititului, ci și o experiență de învățare autentică, în care elevii au fost încurajați să gândească critic, să comunice eficient și să își asume un rol activ în vederea propriei formări. Activitatea a demonstrat că lectura rămâne un instrument esențial în educația tinerilor și un mijloc eficient de conectare la realitățile și valorile societății contemporane.

Alexandru COCETOV,
IP Liceul Teoretic
„Orizont”, Bălți

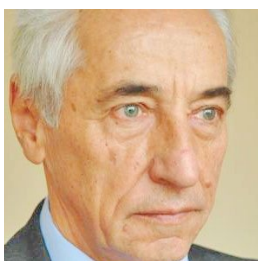
Limbajul poetic – idealitate și miracol

Încântat de inegalabilul farmec al creației folclorice românești și, în special, de incomparabila măiestrie în dezvoltarea relațiilor intime, dar și satisfăcut de realizările confrăților de condei pe această temă, **Grigore Vieru** întreprinde, pe la mijlocul anilor '70, pe atunci afirmat plenar ca poet, o acțiune demnă de toată lauda: întocmește și publică o antologie lirică cu titlul *De dragoste*. E de salutat și apreciat următorul fapt: amplasarea în prim-plan a creației populare verbale, oferind predilecție bijuteriilor din distihuri, terține, catrene și cvintete. Reproducem câteva: *Bade, de dragostea noastră, / A-nflorit un pom pe coastă; Unde șede dragostea, / Înverzește pajistea; Lung îi drumul codrului, / Da-i mai lung al dorului; Dorul meu e numai dor, / Nu-l pot spune tuturor. / Dar îl știe orișicine, / Care-l trage ca și mine; Frunză verde de bujor, / Toată lumea are dor / Și mai greu, și mai ușor, / Iar dorul din pieptul meu / E ca pământul de greu*. Acest compartiment, vreo 120 de pagini, îl finalizează (fericită idee!) un fragment din balada *Miorița* – „cea mai frumoasă epopee păstorească din lume” (Alec Russo).

Compartimentul doi al monumentalei antologii e dedicat operelor cu tematica respectivă, semnate de poeții români clasici V. Alecsandri, B. P. Hasdeu și M. Eminescu, iar ultima secțiune e consacrată poezilor contemporani de la Est de Carpați. Cât privește despărțitura finală, eminentul poet, în calitate de antologator, a demonstrat o evidentă generozitate oferind arsenalului respectiv de poezie peste 200 de pagini.

Înaltă măiestrie și exigență în selectarea operelor asigură acestei valoroase realizări editoriale un solid potențial de ordinul educației literar-artistice și estetice, educație foarte precară în răstimpul elaborării impunătoarei antologii, dar și în următoarele, cel puțin, două decenii. Păcat că, până în prezent, acest extrem de prețios volum, ce conține un veritabil tezaur artistic, nu s-a învrednicit încă de transfer în grafie română care i-ar fi asigurat o circulație mult mai intensă și, firește, o receptare mai profundă și, bineînțeles, deosebit de benefică. În una din mărturisirile sale, **Grigore Vieru** preciza că istoria neamului a cunoscut-o din cantece. Antologia de față, prin însăși natura ei, e o formidabilă sursă de educație nu doar estetică, ci și moral-etică, civică și patriotică.

În rândurile ce urmează aducem câteva exemple, extrase, cu precădere, din nominalizata antologie, precum că arta literară e, în esență ei, un adevărat miracol care figurează la un nivel foarte înalt în creația folclorică verbală și, ceva mai moderat, în templul literelor moderne. Ion Druță, în scrierea sa *Casă pentru badea Mior*, constata un adevăr: „Suntem poate unicul popor în lume, la care operele folclorice rămân net superioare, ca măiestrie, ca adâncime, ca seninătate, straturilor de cultură mo-

Dumitru APETRI,
dr. în filologie, scriitor

dermă”.

Vom lua în discuție, în primul rând, tema dragostei care e laitmotivul central al folclorului și e elucidată într-o manieră incomparabilă cu cea demonstrată de creația poetică semnată de majoritatea covârșitoare a scriitorilor. Poposim pentru început asupra impresionantului mesaj al romanței *Se scuturau toți trandafirii*, text folclorizat, bănuim noi, în scurt timp după apariția sa.

*Se scuturau toți trandafirii,
În seara când ne-am despărțit;
Plângea pădurea și zefirii,
Plângea și lacul liniștit.*

*Tu nu m-ai înțeles pe mine
Și nici n-ai vrut să mă-nțelegi!
Dar când ne vom cunoaște bine,
Vom fi bătrâni, vom fi moșnegi...*

*Mă vei uita, că-s prea departe,
Cu toate că tu nu voiești,
Mă vei uita, că și uitarea
E scrisă-n legile-omenești.*

*Poate vreun murmur de chitară
Îți va trezi păreri de rău,
Și vei gândi întâia oară
La cel ce te-a iubit mereu...*

Versurile din prima strofă constituie metonimii cu un potențial sugestiv fascinant. Eul liric, prin invocarea unor acțiuni imaginare, care chipurile au loc în natură, își exprimă starea de spirit provocată de despărțirea dureroasă și apăsătoare de ființa îndrăgită.

Năpasta suportată de gingașii și fragilii trandafiri e însoțită și amplificată de plânsul pădurii, al zefirilor și chiar al unui lac apa căruia, precum știm, străjuită fiind de maluri, dispune în realitate de o liniște deplină. La toate aceste tulburări din cadrul naturii, eul liric a recurs pentru a-și exprima intensitatea trăirilor care îl fremătau ca ființă umană. După pacostele suportate de natura animată, apar, în finalul textului, presupuneri că despărțirea este determinată de neînțelegerea celui care a întrerupt relațiile și că – aici intervine specificul plâsmuirii artistice – poate vreun murmur de chitară va trezi regrete în sufletul celui plecat și astfel își va aminti de persoana care l-a iubit mereu.

Animată (procedeu frecvent în creația artistică), natura participă activ și la stări sufletești pătrunse de voie bună și lumină. *Când venea neica la poartă, / În florea grădina toată, ne asigură o fire feminină, noi însă înțelegem că, de fapt, ființa celei îndrăgostite s-a pomenit inundată spontan de o enormă satisfacție, de o nemărginită bucurie pe care ne-o împărtășește.*

Acțiuni miraculoase se produc în natură, de fapt, știm, în imaginația umană, și în cazul baladei *Doi iubiți* care figurează și cu titlurile *Logodnicii nefericiți*, *Arborii îmbrățișați*, iar în antologia întocmită de **Grigore Vieru**, subiectul e denumit *Foaie verde trei arginți*. Aici dragostea e foarte puternică și reciprocă, dar logodna și cununia le sunt interzise tinerilor de părinții lor.

În disperare totală, îndrăgostiții se iau de mână, se duc și se înecă. Părinții îi găsesc și îi îngroapă, pe dânsul pe un mal de părau, pe dânsa pe celălalt. Și aici intervine miracolul – un specific al creației artistice. Din trupul tânărului răsare *Un măr mare și-nflorit*, din al tinerei – *O rujeniță care tot creștea / Și pe măr îl cuprindea*. Morala e expusă aici direct: *Blestemați vor fi părinții, / care au stricat iubiții*. Acest motiv, cu un extraordinar potențial

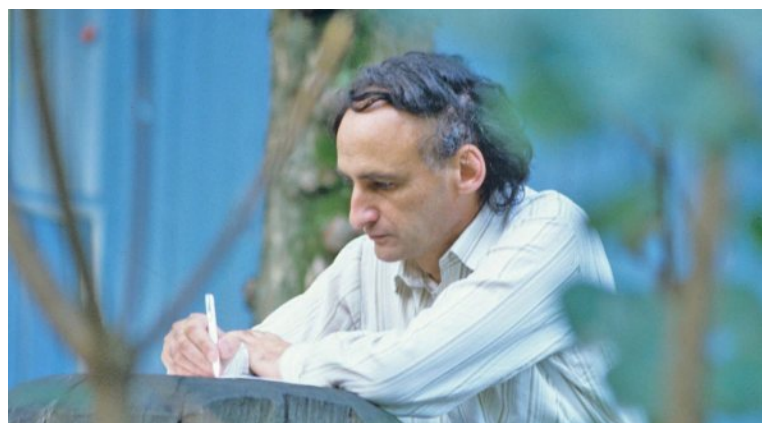

moral și didactic, e prezent și în colinde.

Cu gândul la receptivitatea actualilor cititori, aducem încă un exemplu, în care elementele naturii susțin trăirile erotice luminoase, puternice, de neabătut. Concludent în acest sens este cântecul interpretat cu multă măiestrie de Irina Loghin *Măi, bădiță, de pe grui*, în care fecioara îl anunță pe cavalier că dragostea ei pentru el *Arde-n macii din coline* și că nicio calamitate naturală nu va fi în stare să stingă flacăra macilor, cu alte cuvinte: e imposibil să apară în realitate forțe capabile să-i afecteze sentimentele erotice. Textul profund sugestivului cântec, fiind foarte redus ca volum, îl reproducem integral.

*Foaie verde-a bobului, măi, Lino,
Leano
Măi, bădiță, de pe grui
Dragostea mea pentru tine, măi
Lino, Leano
Arde-n macii din coline
Geaba-mi bate vântul, vânt, măi,
Lino, Leano
Macii nu se sting nicicând, măi,
Lino, Leano
Geaba-mi bate ploaia grea, măi,
Lino, Leano
Macii nu mi-i i-o stingea.*

Un dialog impresionant al persoanei îndrăgostite cu o componentă fermecătoare a naturii

se produce și în cântecul popular *Câmpule frumos cu maci*. Câmpului, doldora de frumuseți, deci într-o stare de grație, îi este transmis dorul chinuit al fetei ca să fie potolit, împăcat prin acțiuni pătrunse de duiosie: legănare în poala verde a vântului, înzestrare cu șiraguri de mărgelă, îmbăiat în roua zorilor, dezmiardat pe obrăjori etc. Pentru toate eforturile de grație-impăcare îndrăgostita promite să-i cânte câmpului o vară întreagă doina care i-o fi dragă.

*Câmpule frumos cu maci,
Ți-aduc dorul să-l împaci,
Leagănă-l în poală verde,
Lasă vântul să-l dezmierde.*

*Fă-i șiraguri de cicoare
Și astâmpără-i ce-l doare,
Și din mandle floricele
Fă-i șiraguri de mărgelă.
Scaldă-mi-l cu rouă-n zori,
Dezmiardă-l pe obrăjori,
Dezmiardă-l și mi-l alină
Că e dor de la inimă.*

*Și te rog, câmpule, eu,
Împacă-mi dorul meu greu
Și-o să-și cânt o vară-ntreagă
Doina care ți-o fi dragă.*

În studiul introductiv al antologiei lirice, intitulat „Un imn către viață: dorul”, criticul literar Mihai Cimpoi menționează densitatea simțirii populare și constată că „dorul este o îmbolnăvire de viață însoțită, el servindu-i popoului nostru drept cheie și direcție neșovăitoare a cunoașterii, că dragostea e furnizoare de puternice sugestii, că iubirea, precum remarcă încă Dante Alighieri, *mișcă sori și stele*”.

Dintre poeziile pe tema dragostei, ce aparțin clasicilor literaturii române, foarte aproape de modalitățile de evocare măiestrită prezente în folclor se află bijuteria lirică eminesciană *Și dacă...*

*Și dacă ramuri bat în geam
Și se cutremur plopii,
E ca în minte să te am
Și-ncet să te apropii.*

*Și dacă stele bat în lac
Adâncu-i luminându-l,
E ca durerea mea s-o-mpac
Înseninându-mi gândul.*

*Și dacă norii deși se duc
De iese-n lăcuș luna,
E ca aminte să-mi aduc
De tine-ntotdeauna.*

În această miniatură lirică, orișice element al naturii (frea-

mătul arborilor, luna și stelele) trezește în firea eului liric imaginea ființei îndrăgite, alinându-i durerea și înseninându-i gândul. Nu întâmplător, Eminescu e prezent în antologie cu un buchet de opere. O asociație surprinzătoare ca forță sugestivă a făcut poetul nostru nepereche, asemuind lumina, rămasă să dăinuie în imensitatea cosmică de la o stea dispărută, cu irizările neconținute ale amorului ce s-a consumat.

În articolul „În oglinzile timpului”, consacrat actualmente lui **Grigore Vieru**, poetul și editorul ieșean Daniel Corbu face o constatare remarcabilă: „Cu Grigore Vieru poezia română se întoarce la izvorul curat al gândirii și simțirii poeziei populare”. Anume această înrudire, credem, l-a și făcut pe poetul basarabean nepereche să elaboreze antologia lirică la care ne-am referit și să includă în ea doar patru dintre creațiile sale, printre care figurează tulburătorul poem *Pădure, verde pădure*. Toate poeziile lui Grigore Vieru sunt de admirat, însă acest poem conșună evident, subtil și polifonic, cu spiritul și miracolul creației folclorice verbale, cu tema dragostei și a iubirii.

În primele două versuri se spune: *I-a plecat iubita. Cu altul / S-a ascuns în codru*. „Uuuu!” De necaz, năpăstuitul smulge pădurea, dar nu-și găsește dragostea; arde copacii, cosește vegetația, cioplește o corabie și pleacă pe mări cu gândul să-și uite iubita, dar... *Ră-sărea la lor pădurea, Iar corabia-nfrunzea*. Regenerarea spontană a arborilor și înfrunzirea corabiei semnifică apariția imediată și repetată a chipului îndrăgît în memoria eului liric. Cu alte cuvinte: orice ar întreprinde cel părăsit de ființa dragă, nu-și va putea potoli dorul și dragostea care îi răscolește mereu ființa. Vorba cântecului popular: *Dorul din pieptul meu / E ca pământul de greu*.

Cel mai de seamă hermeneut al sec. XX, filosoful german Hans-Georg Gadamer, meditănd asupra specificului creației artistice verbale, s-a exprimat în felul următor: „Nicio voce din lume nu atinge idealitatea limbajului poetic”. Într-adevăr, limbajul artistic, în special cel poetic dispune de capacități reale de a reda întreaga bogăție și finețe a trăirilor umane. Titlul consemnărilor de față e sugerat de concluzia judicioasă citată, precum și de farmecul pe care l-am trăit personal de nenumărate ori lecturând opere folclorice, precum și multe alte realizări artistice de prestigiu.

Expoziție a studenților din Chișinău și Odesa, inaugurată la Orheiul Vechi

Spațiul cultural al Rezervației Cultural-Naturale „Orheiul Vechi” a găzduit, pe 6 martie a.c., lansarea expoziției „Dialog academic Chișinău – Odesa”, un eveniment dedicat creației tinerilor artiști și schimbului de idei între două comunități universitare. Expoziția a reunit lucrări ale studenților Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău și Universității Naționale Pedagogice de Sud „K. D. Ushynsky” din Odesa, oferind publicului o perspectivă actuală asupra artelor vizuale contemporane.

Evenimentul s-a desfășurat în cadrul unei colaborări academice dintre cele două instituții și a evidențiat rolul artei ca spațiu de dialog și apropiere culturală. Lansarea expoziției a fost marcată de intervențiile oportune ale coordonatorilor și cadrelor didactice implicate în activitatea studenților: Ana Simac, decanul Facultății de Arte Vizuale și Design; Ludmila Moisei, șefa Catedrei de Pictură; cadrele didactice Ludmila Mocan-Vozian și Rodica Ursache (UPSC). Din partea Universității partenere din Odesa au participat Olga Cotova și Ludmila Bogaiciuc, cadre didactice ale Facultății de Arte Plastice.

Inițiativa face parte din proiectul „Dimensiuni culturale și identitare ale valorificării artelor vizuale în învățământul artistic superior”, derulat la UPSC și

susținut prin Programul de stimulare a excelenței cercetărilor științifice pentru perioada 2025-2026. Sub genericul „Dimensiuni

identitare în arta vizuală a tineretului studios”, expoziția explorează modul în care noile generații de artiști își definesc identitatea și valorile într-un context cultural regional dinamic. Lucrările prezentate reflectă o interpretare contemporană a motivelor tradiționale și a simbolurilor culturale, evidențiind legătura dintre patrimoniu, memorie și expresia artistică actuală.

Publicul a putut descoperi o diversitate de forme de expresie artistică în următoarele domenii: pictură, prin compoziții cromatice care transmit emoție și sensibilitate artistică; grafică, caracterizată prin rigoare, simbolism și expresivitate liniară; arte decorative, unde elementele tradiționale sunt reinterpretate prin viziunea creativă a tinerilor autori.

Prin această inițiativă, expoziția devine o punte artistică transfrontalieră, demonstrând că limbajul vizual poate facilita dialogul cultural și cooperarea academică între comunități universitare din regiune. Organizatorii adresează mulțumiri gazdelor de la Rezervația Cultural-Naturală „Orheiul Vechi” – Liliana Dolghieru, Ina Isac și Olga Mardari – pentru sprijinul acordat la realizarea evenimentului.

Decada Memoriei și Recunoștinței: Elevi din mai multe raioane participă la excursii tematice

Primii 160 de elevi din mai multe raioane ale Republicii Moldova (Cahul, Cimișlia, Ștefan Vodă, Leova, Căușeni, Basarabeasca, Cantemir, Taraclia și UTA Găgăuzia) au participat, pe 7 martie curent, la o excursie tematică organizată în contextul Decadei Memoriei și Recunoștinței. Ei au efectuat vizite ghidate la mai multe locuri ale memoriei amplasate la Chișinău, inclusiv Muzeul Național de Istorie a Moldovei și Muzeul de Istorie Militară.

Primul obiectiv vizitat a fost Monumentul Deportatilor din fața Gării Feroviare, unde școlarii au avut ocazia să asculte explicațiile istoricilor despre îngrozitoarele deportări staliniste. De asemenea, programul a inclus vizionarea spectacolului „Dosarele Siberiei”, prezentat de trupa Teatrului Național „Mihai Eminescu”. Excursia face parte dintr-o serie de patru vizite tematice planificate în fiecare sâmbătă din luna martie. Fiecare dintre acestea va reuni câte 160 de elevi din diferite raioane ale țării.

de învățământ din țară. Iar la instituții de învățământ profesional tehnic vor avea loc lecții publice susținute de 15 experți naționali, în școli fiind proiectat filmul documentar „Suntem acasă”. Aceste inițiative urmăresc promovarea valorilor naționale și interculturale, aducând în prim-plan evenimente istorice de mare tragism: războiul pentru apărarea independenței și integrității teritoriale din 1992, precum și represuniile, foamea și deportările, comise de regimul totalitar sovietic pe teritoriul Moldovei în 1921, 1932-1933, 1941, 1946-1947 și 1951.

Evenimentele din cadrul Decadei Memoriei și Recunoștinței sunt organizate de Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Culturii și Ministerul Apărării, în parteneriat cu Institutul de Istorie al USM, Agenția pentru Știință și Memorie Militară, Consiliul Memoriei, Agenția Națională a Arhivelor și Asociația Istoricilor din Republica Moldova „Alexandru Moșanu”.

În cadrul programului, participanții vor vizita locuri ale memoriei situate în capitală și vor urmări spectacole prezentate de colectivele de actori de la Teatrul Republican „Luceafărul” (spectacolul „1946”), Teatrului Național „Mihai Eminescu” („Dosarele Siberiei”) și Teatrului Fără Nume („Noaptea scrisă cu roșu”). Totodată, pe parcursul lunii martie, vor fi organizate 35 de conferințe științifice și metodicodidactice la instituții

Univers Pedagogic *pro*

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2
E-mail: universs2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com
Tipar: ÎSFEP „Tipografia Centrală”. Tiraj: 469 ex. Comanda nr. 2838

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

REDACTOR-ȘEF ► Oxana Parașciuc
REDACTOR PRINCIPAL ► Iulian Bogatu
REPORTER ► Silvia Țurcan
CORECTOR ► Elvira Țăganaș-Pânte
MACHETATOR ► Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>